

Waternet
T.a.v. [REDACTED]
Korte Oudekerkerdijk 7
1096 AC AMSTERDAM

VERZONDEN 25 AUG. 2021

Zaaknummer : OD.345523
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb besluit 30 (2021) Beheermaatregelen bever
Locatie : Werkgebied van Waternet in de provincie Noord-Holland

Geachte [REDACTED],

Op 2 juni 2021 hebben wij van u een aanvraag ontvangen voor een ontheffing ex artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De ontheffing heeft betrekking op het verstoren van bevers (*Castor fiber*) en het vernielen of beschadigen van verblijfplaatsen van de bever, ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom, en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. U vraagt deze ontheffing voor het beheergebied van Waternet (zie bijlage 1 bij dit besluit), wat binnen de grenzen van het waterschap Amstel, Gooi- en Vecht ligt, en tevens de drinkwatervoorziening Loenderveen omvat. U heeft ontheffing gevraagd voor de periode van 10 juni 2021 tot en met 1 juli 2023. Uw aanvraag is bij ons geregistreerd onder zaaknummer OD.345523.

Besluit

Wij besluiten om u de gevraagde ontheffing, onder oplegging van voorschriften en beperkingen, te verlenen. Hieronder motiveren wij ons besluit.

Wettelijk kader

Habitatrichtlijn

De bever is opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven

de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend die onderdeel uitmaken van de functionele leefomgeving van de bever. Hieronder vallen onder andere beverburchten, beverholten, beverdammen, maar ook essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de bever op populatieniveau.

Landelijke vrijstelling

Op grond van artikel 3.15, eerste lid van de Wnb zijn soorten aangewezen die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen, en die in het gehele land schade veroorzaken. Met deze aanwijzing wordt het mogelijk af te wijken van verbodsbepalingen ter voorkoming van schade aan de in artikel 3.15, lid 6 Wnb genoemde belangen.

Voordat een ontheffing verleend kan worden dient eerst te worden gezien of een vrijstelling is verleend. Artikel 3.1 van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb) benoemt de landelijk vrijgestelde soorten. De bever valt niet onder de landelijk vrijgestelde soorten. De landelijke vrijstelling is daarmee niet van toepassing op de door u gevraagde handelingen.

Provinciale vrijstelling

Artikel 3.15, derde lid van de Wnb biedt Provinciale Staten de mogelijkheid om bij verordening soorten aan te wijzen die niet reeds landelijk zijn aangewezen, niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen, en die in hun provincie schade veroorzaken. In artikel 4.8 en 4.9 van de Omgevingsverordening NH2020 d.d. 22 oktober 2020 is benoemd van welke verbodsbepalingen mag worden afgeweken, voor de in de bijlage 4B en 4C van de verordening opgenomen soorten.

De bever is niet opgenomen in deze verordening. De provinciale vrijstelling is daarmee niet van toepassing op de door u gevraagde handelingen.

Nu het voor de gevraagde handelingen niet mogelijk is deze uit te voeren op grond van de landelijke en provinciale vrijstelling dient er voor de gevraagde handelingen ontheffing te worden verleend.

Faunabeheerplan

Op grond van artikel 3.12, eerste lid, van de Wnb dient onder meer duurzaam beheer van populaties en de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers plaats te vinden overeenkomstig een faunabeheerplan. Artikel 3.17, vierde en vijfde lid, van de Wnb biedt de mogelijkheid om daarvan af te wijken, indien de noodzaak ontbreekt voor een faunabeheerplan, gelet op de specifieke kenmerken van de desbetreffende diersoort dan wel de aard of omvang van de te verrichten handelingen. De thans ingediende aanvraag laat zien dat de noodzaak voor een faunabeheerplan voor de bever groter wordt. Het opstellen van een faunabeheerplan kost echter veel tijd. Onderhavige aanvraag betreft niet het structureel beheren van populaties bevers, maar slechts het treffen van maatregelen en zo nodig verstoren van deze soort uit watergangen en waterkeringen, voor zover ze een bedreiging voor de openbare veiligheid vormen. De aanvraag betreft niet het vangen en/of doden van bevers. De aard en omvang van de te verrichten handelingen zijn dan ook dusdanig beperkt dat er geen acute noodzaak is voor een faunabeheerplan voor deze handelingen.

Onderwerp aanvraag

In het kader van de lange termijnverwachting van de komst van de bever in Noord-Holland, is door de Provincie Noord-Holland en Waternet reeds in 2020 een werkgroep opgericht ter voorbereiding op de komst van de bever, door het formuleren van breed gedragen beleid en het opstellen van een faunabeheerplan. Onderdeel van deze werkgroep zijn de Provincie Noord-Holland, de Noord-Hollandse waterbeheerders, de Unie van Waterschappen, de Faunabeheereenheid Noord-Holland en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Doel van het op te stellen beleid was om doelgericht, adequaat en middels toepassing van strikte beheermethoden de veroorzaakte schade van bevers aan waterwerken te kunnen voorkomen dan wel te verhelpen.

Op 29 april 2021 zijn echter eerder dan verwacht op een drietal locaties in Noord-Holland bevers waargenomen rondom de Spaarne, bij het Diemberbos en bij Naarden. De bewegingen van de bevers in Noord-Holland wordt door de werkgroep CaLutra van de Zoogdiervereniging, waar Waternet mee in nauw contact staat, gemonitord. De nu in Noord-Holland waargenomen bevers zijn nestverlaters, welke over lange afstanden kunnen zwerven tot ze een geschikte locatie hebben gevonden om zich te vestigen. Het is nog te vroeg om te beoordelen of de waargenomen bevers zich in Noord-Holland reeds hebben gevestigd of nog zwervend zijn, maar de verwachting is wel dat ze zich binnen een afzienbare tijd permanent in Noord-Holland zullen vestigen.

Een van de taken van Waternet is het beheren en onderhouden van de waterkeringen binnen haar beheergebied. De waterkeringen dienen te voldoen aan de wettelijke veiligheidsnormen. De aanwezigheid van bevers in het werkgebied van Waternet en de door de dieren uitgevoerde graafactiviteiten veroorzaakt een significant risico voor de structurele veiligheid van deze waterkeringen. Indien deze waterkeringen worden beschadigd, komt daarmee ook de veiligheid van het achterliggende land, omwonenden, hun huizen en wegen in gevaar. Het graven van gangen, holen en burchten door bevers in de waterkering is daarom ongewenst. Waternet onderhoudt daarnaast binnen haar beheergebied de drinkwatervoorziening bij de Loenderveense Plas, van waaruit ongeveer een derde deel van het drinkwater van Amsterdam wordt geleverd. Ook hier kunnen graafactiviteiten van bevers veel gevolgen hebben.

Hoewel de aanwezigheid van de bever in het werkgebied van Waternet tot op dit moment nog geen gevolgen heeft gehad in Noord-Holland, is het noodzakelijk om op voorhand al te beschikken over een (preventieve) ontheffing om doelgericht en snel in te kunnen grijpen wanneer dit nodig blijkt te zijn. Met onderhavige aanvraag wordt daarom beoogd te kunnen ingrijpen en maatregelen te kunnen treffen als in de waterkeringen graverijen van bevers zijn aangetroffen, dan wel holen of burchten zijn aangelegd en als gevolg daarvan de openbare veiligheid in gevaar is of ernstige schade kan optreden. U heeft hiervoor het 'Beverprotocol voor de waterbeheerders in de provincie Noord-Holland', d.d. mei 2021, opgesteld (zie bijlage 2 bij dit besluit, hierna: Beverprotocol), waarin onder meer de onderbouwing van de wettelijke kaders, alsook de voorgenomen werkwijzen en de gevolgen van deze werkwijzen op de bever worden toegelicht. U heeft hierbij aangegeven dat het vangen en doden van bevers geen onderdeel van de ontheffingsaanvraag is.

Overwegingen

Zoals in artikel 3.8, lid 5 van de Wnb staat omschreven, moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan voordat ontheffing van de verbodsartikelen van artikel 3.5 van de Wnb kan worden gegeven. Hieronder zullen de verschillende afwegingen beschreven worden.

Schade aan de wettelijke belangen

Om een ontheffing te kunnen verlenen moet er sprake zijn van het in het geding zijn van een of meer in de Wnb genoemde belangen. U vraagt een ontheffing van de Wnb aan op grond van artikel 3.8, lid 5, sub b, onder 2° (*ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom*) en artikel 3.8, lid 5, sub b, onder 3° (*in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*).

Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom

Ernstige schade kan ontstaan door de aanleg van beverdammen, of graverij in dijklichamen en waterkeringen met mogelijk een dijkdoorbraak tot gevolg. Dit kan leiden tot opstuwing, verminderde aan- en afvoer van water, afname van waterbergingscapaciteit en schade aan gewassen of infrastructuur op aangrenzende percelen. Aan de hand van onderzoeksgegevens laat u in het Beverprotocol op pagina 12-14 zien dat schadebedragen bij een dijkdoorbraak al gauw

kunnen oplopen in de miljoenen, zowel bij primaire waterkeringen als in meer regionale gebieden zoals de polder de Ronde Hoep in Noord-Holland.

Waternet beheert verder in opdracht van de gemeente Amsterdam de drinkwatervoorziening in de Loenderveense Plas. Deze drinkwatervoorziening levert ongeveer een derde van al het drinkwater van Amsterdam, en is daarvoor dus een belangrijke bron. Het is de taak van Waternet om de waterlichamen te beschermen die bijdragen aan de toestroom van voldoende (voorgezuiverd) water van hoogwaardige kwaliteit ten behoeve van de drinkwaterproductie. Als bevers aan de omliggende keringen schade veroorzaken, kan dat tot meerdere problemen leiden. Zo kan door schade aan de omliggende keringen oppervlaktewater van een andere kwaliteit in de drinkwaterwaterlichamen stromen, waardoor het productieproces van het water wordt verstoord vanwege het niet behalen van de benodigde waterkwaliteit. Ook kan door schade aan de omliggende keringen oppervlaktewater van drinkwaterwaterlichamen met een hoogwaardige kwaliteit om drinkwater van te maken wegstromen naar andere waterlichamen, waardoor er onvoldoende water beschikbaar is voor het productieproces van drinkwater en hiermee dus de drinkwatervoorziening in gevaar kan komen.

In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

In uw Beverprotocol beschrijft u op pagina 8-12 uitgebreid hoe graafactiviteiten van bevers kunnen leiden tot risico's voor de openbare veiligheid. U geeft aan dat graverij, de aanleg van hopen in de kernzone van waterkeringen en kades, inclusief de beschermingszone aan de rivier- en landzijde, de kering verzwakt en daarmee een veiligheidsrisico vormt. Zo kunnen graverij en dammen bij bebouwing, wegen en kunstwerken ernstige schade of veiligheidsrisico's met zich mee brengen. Een hol of burcht in de oever van een watergang of in een (weg)talud brengt daarnaast het risico met zich mee dat deze gaat verzakken bij betreden of berijden met risico voor de veiligheid tot gevolg. Ook kan graverij in de waterkeringen de kering verzwakken en ervoor zorgen dat deze niet meer aan de (wettelijke) veiligheidsnormen voldoet (de kans op overstromingen neemt toe). Bij overstromingen kunnen (grote aantallen) slachtoffers vallen, grote economische schade optreden en/of ernstige schade optreden door uitval van vitale en kwetsbare infrastructuur met nationaal belang. Dit alles kan tevens leiden tot maatschappelijke ontwrichting. Graverij in waterkeringen is daarmee een risico voor de openbare veiligheid.

Voor het inschatten van de gevolgen van graverij van bevers kan gebruik gemaakt worden van beschikbare kennis over de gevolgen van graverij door muskus- en beverratten. In het rapport 'Gevolgen van graverij door muskusratten en beverratten voor de veiligheid van waterkeringen' (BCM & DHV, 2006) is een inventarisatie gemaakt van de graverij door muskus- en beverratten. In uw Beverprotocol besteedt u hier nog meer aandacht aan. In het rapport gaat het nog om de relatief kleinere gangenstelsels van muskus- en beverratten. Van de bever zijn in andere provincies inmiddels praktijkgevallen bekend van graverij in de waterkering waarbij de schade gelijk is aan of zelfs groter is dan wat muskus- en beverratten veroorzaken. Het bezwijken van waterkeringen door graverij van bevers is dan ook een realistisch scenario.

Conclusie

Ondanks het feit dat de aanwezigheid van de bever in Noord-Holland op dit moment nog geen schade heeft veroorzaakt of heeft geleid tot acute risico's voor de openbare veiligheid, zijn wij, gelet op het voornoemde, wel van oordeel dat de kans hierop duidelijk aanwezig is, en eventuele gevolgen aanzienlijk en ongewenst. Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat voldoende is onderbouwd dat u de gevraagde ontheffing nodig heeft ter behartiging van de voornoemde wettelijke belangen.

Andere bevredigende oplossingen

Volgens de Wnb kan een ontheffing uitsluitend verleend worden, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In het Beverprotocol wordt beschreven dat, afhankelijk van de situatie ter plaatse, beveractiviteiten wel of niet acceptabel zijn voor Waternet. Op basis van het soort gebied en de functie van het gebied wordt afgewogen of ingegrepen dient te worden, en op welke manier ingrepen dan plaatsvinden. Dit afwegingskader is schematisch weergegeven in een stroomschema, wat is uitgewerkt in het Beverprotocol (zie bijlage 2 bij dit besluit) in de hoofdstukken 2 (pagina 21-27) en 3 (pagina 28-34).

Via het stroomschema wordt bekeken of de waargenomen beveractiviteiten strijdig zijn met de primaire waterschapstaken van Waternet, of er vervolgens risico's op ernstige schade of de openbare veiligheid ontstaan (en of deze onacceptabel zijn) en welke handelingen vervolgens moeten worden uitgevoerd. Binnen het reguliere monitoringsplan van de keringen wordt op drie manieren gewerkt zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit. Indien de schade of risico's acceptabel zijn, wordt er niets gedaan aan de aanwezigheid van de bever. Indien er onacceptabele risico's ontstaan door beveractiviteiten, wordt allereerst ingezet op ontmoediging of technische maatregelen met een beperkte impact op de bever, voordat er wordt overgegaan tot het verwijderen van verblijfplaatsen van de bever. Hierbij kan worden gedacht aan het ingazen van bomen, het verwijderen en elders plaatsen van afgeknaagde takken of bomen uit watergangen, het tijdig verwijderen van dammen in aanbouw, het plaatsen van een 'beaver deceiver', het verlagen van de beverdam of het verdiepen van de watergang. Pas wanneer de technische maatregelen die ingrijpen op het leefgebied van de bever niet het gewenste resultaat hebben, of wanneer de situatie een zodanig acuut risico betreft, wordt overgegaan tot het verwijderen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever. Medewerkers van Waternet voor water-, dijk- of wegbeheer bepalen de te nemen maatregelen in overleg met een ter zake deskundige¹, op basis van de werkwijze zoals deze is beschreven het Beverprotocol. Het vangen en doden van bevers is geen onderdeel van deze ontheffing.

Verder is het geheel voorkomen van schade in het gehele werkgebied van Waternet, en daarmee volledig voorkomen dat er moet worden ingegrepen, een onrealistische verwachting. De bever is een dier wat in korte tijd grote afstanden kan afleggen en wat zich op veel locaties kan vestigen, waardoor monitoring lastig is. Daarnaast zijn ze in staat om snel grote gangen en holtes in keringen te graven, iets wat vaak pas wordt opgemerkt als het kwaad eenmaal is geschied. Het op voorhand ongeschikt maken van alle locaties waar bevers ongewenst zijn, is geen reëel alternatief.

Op basis van de door u aangeleverde onderbouwing komen wij tot de conclusie dat u in uw aanpak waar mogelijk al rekening houdt met het nemen van maatregelen die zoveel mogelijk significante gevolgen voor bevers voorkomen, en dat er geen sprake is van andere bevredigende alternatieven.

Staat van instandhouding

Bij het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 3.8 van de Wnb mogen de maatregelen waarop de ontheffing ziet geen afbreuk doen aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

In het Beverprotocol wordt op pagina 15-20 een uitgebreide toelichting gegeven op de huidige staat van instandhouding van de bever in Nederland en Noord-Holland. Hieruit volgt dat de beverpopulatie in Nederland sinds de herintroductie in 1988 gestaag groeit en daarmee nog niet is gestopt. In 2019 werd de populatie tussen de 2000 tot 3500 dieren geschat. Deelpopulaties zullen smelten tot een gemengde landelijke populatie. Een onderzoek van Jansman et al. (2016) constateerde dat de beverpopulatie als duurzaam beschouwd dient te worden. Het Rijk heeft daarbij geconcludeerd dat het project van herintroductie van de bever in Nederland als afgerond wordt beschouwd, en dat de bever een gunstige staat van instandhouding heeft bereikt in Nederland.

Noord-Holland was tot voor kort de laatste provincie waar de bever zich nog niet had laten zien. De recent waargenomen dieren zijn nestverlaters: zwerende individuen afkomstig uit gevestigde populaties uit andere provincies, zoals Utrecht en Flevoland. Er is nu nog geen sprake van een op zichzelf staande populatie bevers in Noord-Holland, maar omdat de omliggende gebieden langzaam vol raken, is de verwachting dat er steeds meer bevers zullen uitzwerven richting Noord-Holland.

Een nauwkeurige ontwikkeling van de populatie bevers in Noord-Holland is echter lastig te voorspellen. Zo bevat Noord-Holland voldoende geschikte locaties voor bevers om zich te vestigen, maar daarentegen ontbreken in een groot deel van Noord-Holland op locaties een of meerdere

¹ Onder een deskundige wordt verstaan een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

randvoorwaarden die nodig zijn voor optimaal leefgebied van de bever, zoals voldoende bomen, voldoende (niet) stromend water, voldoende zomervoedsel en voldoende drooglegging voor een burcht. De verwachting is niet dat de bever zich in vergelijkbare hoeveelheden en met een vergelijkbaar succes in Noord-Holland vestigt, zoals dat bijvoorbeeld wel in Zuid-Limburg is gebeurd, waar de benodigde ecologische randvoorwaarden veelvuldig voorkomen. Verder hangt het af van de aanwas, hetzij via voortplanting of via immigratie elders, en de sterfte.

De onderhavige aanvraag ziet niet op het vangen of doden van bevers, maar alleen op het verstoren van bevers en het beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen. U benoemt verder dat er binnen Noord-Holland (en het werkgebied van Waternet) voldoende plekken aanwezig zijn die geschikt zijn voor de bever, en waar deze ook geen schade kan veroorzaken en zelfs gewenst is, zoals eilanden in de Loosdrechtse Plassen en het Naardermeer.

Gelet op het voorgaande en de overige door u aangeleverde informatie komen wij tot de conclusie dat de te nemen maatregelen van deze ontheffing slechts op beperkte schaal ingrijpen op de bevers in Noord-Holland. Daarnaast biedt Noord-Holland en het werkgebied van Waternet voldoende locaties om de bestaande (en groeiende) beverpopulatie in Noord-Holland te kunnen voorzien van geschikt leefgebied. Er wordt daardoor naar ons oordeel geen afbreuk gedaan aan het streven de beverpopulatie in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Conclusie

Wij beoordelen uw aanvraag van 2 juni 2021 voor een ontheffing op grond van artikel 3.8, lid 5, sub b, onder 2° (*ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom*) en artikel 3.8, lid 5, sub b, onder 3° (*in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*) als deugdelijk gemotiveerd. Naar ons oordeel zijn er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden. Er is geen sprake van een afbreuk aan het streven de beverpopulatie in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Wij verlenen u daarom de gevraagde ontheffing.

Voorschriften en intrekking besluit

Aan dit besluit zijn op grond van artikel 5.3 van de Wnb voorschriften verbonden. Op grond van artikel 5.4 van de Wnb kan het besluit worden ingetrokken als in strijd met het besluit of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Besluit

Nummer 30 (2021)

Gelezen

- De aanvraag van [REDACTED], namens Waternet d.d. 2 juni 2021, om een ontheffing van de Wet natuurbescherming te verkrijgen, ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom, en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- Het bij de aanvraag aangeleverde 'Beverprotocol voor de waterbeheerders in de provincie Noord-Holland', d.d. mei 2021, hierna: Beverprotocol (zie bijlage 2 bij dit besluit).
- De aanvullende informatie van 14 juni en 7 juli 2021.

Gelet op

- artikel 3.5 en 3.8 van de Wet natuurbescherming.

Overwegende

- dat er in dit geval geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- dat er sprake is van de behartiging van de belangen zoals genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b, onder 2° en 3° van de Wet natuurbescherming;
- dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de beverpopulatie in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Besluiten

aan Waternet te Amsterdam:

1. op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van het verbod genoemd in artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor het opzettelijk verstoren van de bever (*Castor fiber*);
2. op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van het verbod genoemd in artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming voor het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bever (*Castor fiber*);
3. te bepalen dat deze ontheffing geldig is voor alle watergangen en waterkeringen in het beheergebied van Waternet binnen de grenzen van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, voor zover gelegen de provincie Noord-Holland. Dit beheergebied is weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit;
4. op grond van 5.3 van de Wet natuurbescherming aan dit besluit voorschriften, beperkingen en een geldigheidsduur te verbinden.

Voorschriften en beperkingen

1. Waternet blijft als houder van de ontheffing verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan deze ontheffing zijn verbonden.
2. Deze ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verboden handelingen verleend.
3. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
4. Deze ontheffing geldt voor alle objecten (voor een toelichting op de verschillende objecten zie begrippenlijst, bijlage 2, pagina 40 van het beverprotocol), binnen de grenzen van het beheergebied van Waternet (zie bijlage 1 bij dit besluit).
5. Waternet dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden andere beschermde soorten dan de in deze ontheffing genoemde soort worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend via een machtiging van Waternet gebruikt worden door:
 - a. Medewerkers van Waternet;
 - b. In opdracht van Waternet handelende rechtspersonen.Waternet blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient de machtiging en een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek (eventueel langs elektronische weg) te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

8. De beheermaatregelen worden uitgevoerd conform 'Deel II Uitvoering', pagina 28-34 van het Beverprotocol (zie bijlage 2 bij dit besluit), met dien verstande dat activiteiten aangaande het vangen, verplaatsen en/of doden van de bever niet van toepassing zijn.
9. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige² op het gebied van de bever, zoals tevens is beschreven in het Beverprotocol Hoofdstuk 5 'Rollen en verantwoordelijkheden', pagina 36-37 (zie bijlage 2 bij dit besluit).
10. Het gebruik van de ontheffing mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de ontheffinghouder of -gebruiker direct voorafgaand aan de werkzaamheden elektronisch melding heeft gemaakt bij de toezichthouders van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord middels het meldformulier via https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Beheer_schadebestrijding
11. Waternet is verplicht ieder kalenderjaar vóór 1 februari en binnen vier weken na het verstrijken van de expiratedatum van deze ontheffing een rapportage op te stellen over de wijze waarop er van de ontheffing gebruik is gemaakt. De rapportage dient plaats te vinden conform de in het Beverprotocol beschreven registratieprocedure in Hoofdstuk 4 'Registratieprocedure en evaluatie protocol', pagina 35 in combinatie met bijlage 3 van het Beverprotocol. Bij de jaarlijkse rapportage. De rapportages worden digitaal gestuurd naar postbus@odnhn.nl of per post aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Handhaving, postbus 2095, 1620 EB te HOORN. Een kopie van de rapportage wordt gestuurd aan Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland, Spaarne 17, 2011 CD te HAARLEM.

Geldigheid

De ontheffing is geldig vanaf de datum van verzending tot en met 1 juli 2023.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemde geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn tekortschiet en verlenging gewenst is, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op de website www.officielebekendmakingen.nl.

² Onder een deskundige wordt verstaan een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED] via [REDACTED] of [REDACTED]@odnbn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde
namens deze

[REDACTED]
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Bijlage:

- 1 – Beheergebied Waternet
- 2 - Beverprotocol voor de waterbeheerders in de provincie Noord-Holland.
- 3 - Monitoringsplan

Kopie aan:

- Afdeling Toezicht & Handhaving
- Provincie Noord-Holland, Afdeling Beleid Groen
- Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

